

ALIMENTS = MERCADERIES

Necessitem:

Pòster "Aliments = Mercaderies".
Recursos de l'annex.

Secundària

Consideracions per a la realització de l'activitat per part de l'/de l' educador/a:

Aquesta activitat té dos objectius de treball:

- Ser conscients de com funcionen alguns mecanismes del nostre sistema de producció d'aliments i de com influeix sobre la dificultat de moltes persones per a aconseguir aliments, especialment en els països més empobrits.
- Denunciar els aspectes que fan de la producció d'aliments una activitat econòmica orientada, més a generar beneficis, que a satisfer la necessitat i el dret d'alimentar-se de moltes persones.
- Per a l'alumnat, es treballa la recerca de raonaments lògics davant de problemes que es plantegen.

Convé que es projecte el pòster perquè tots/es ho vegen. Si no és així, cal fer còpies per a entregar a cada un dels grups.

Desenvolupament:

1ª fase: recerca d'explicacions

- Dividir a la classe en grups de quatre o cinc persones i entregar a cada un d'aquests la taula dels recursos de la primera fase i, de no projectar-se, una còpia del pòster.
- En la primera part, han de buscar explicacions lògiques a la cadena de reaccions del pòster "Aliments = Mercaderies. Han de treballar-lo en comú en el grup, i intentar trobar respostes que resulten raonables i convincents.

2ª fase: ampliació d'informació

- Quan cada grup ha acabat les seues explicacions, se'ls reparteix la informació dels recursos de la segona fase, de manera que puguin comprovar i completar, dins del grup, la validesa de les explicacions que havien desenvolupat.
- Deixar temps perquè comparen i reflexionen sobre el que han treballat, i donar la possibilitat que plantegen preguntes.
- Una vegada que tots els grups han acabat, demanar-los que expliquen per torns a la resta de la classe, les distintes línies de reaccions que es veuen en el pòster.

Annex

Recursos primera fase

Aliments = Mercaderies	
Continguts	Elements que componen el sistema de producció d'aliments a nivell mundial. Conseqüències que pot tindre sobre les persones famolenques i la seua capacitat d'accedir a aliments
Pistes per al treball	<p>Analitzeu el pòster i busqueu una explicació lògica a les fletxes que hi apareixen, i que representen les reaccions que es produeixen entre distints elements de la cadena global de producció d'aliments, i que al final, porten a la falta de disponibilitat d'aquests per a prop de 800 milions de persones.</p> <p>Aquestes preguntes poden servir-vos de base per a la reflexió: De quina manera afecta la producció d'agrocombustibles a la disponibilitat d'aliments? i l'alt consum de carn?</p> <p>Quines connexions podem trobar entre l'especulació en les borses amb els preus dels aliments i la fam en el món?</p> <p>De quina manera afecta la deixalla a la disponibilitat d'aliments?, Per què creieu que afecta les persones amb menys recursos?</p> <p>De totes les "línies de reacció", hi ha alguna en què nosaltres podem fer alguna cosa per a modificar-les?</p>

Recursos segona fase

Fam:

- Hi ha uns 795 milions de persones subalimentades en el món. <<http://www.fao.org/3/a-i4646s.pdf>>
- La gran majoria de persones que pateixen fam en el món viuen a països en desenvolupament, on el 12.9 % de la població presenta desnutrició. Àfrica Subsahariana és la regió amb major prevalença (percentatge de la població) amb fam. Allí, una persona de cada quatre presenta desnutrició. La nutrició deficient és la causa de quasi la meitat (45 %) de les morts en xiquets menors de cinc anys (3,1 milions de xiquets cada any). Un de cada sis xiquets - aproximadament 100 milions - en els països en desenvolupament presenten pes inferior al normal. <<https://es.wfp.org/hambre/datos-del-hambre>>

Deixalla d'aliments:

- Cada segon, 41.200 quilos de menjar són tirats al fem en el món. Això representa una deixalla alimentària de 1.300 milions de tones d'aliments per any, o siga 1/3 de la producció global d'aliments.
- Segons la FAO, la deixalla alimentària és responsable del residu de 3,3 giga tones de gasos d'efecte d'hivernacle. El menjar produït i no consumit ocupa 1.400 milions d'hectàrees de terres (quasi el 30 % de les terres agrícoles mundials).

Producció d'agrocombustibles:

- Els agrocombustibles són combustibles d'origen biològic que provenen de cultius actuals, en contraposició als combustibles fòssils, que també són combustibles biològics, però provenen de plantes i animals prehistòrics que van romandre soterrats durant milions d'anys.
- Actualment totes les energies renovables juntes proveeixen al voltant del 19 % de l'energia mundial. D'aquestes, la major part prové de la biomassa tradicional (principalment llenya) i només el 0.8 % de l'energia total prové dels agrocombustibles (dades actualitzades a l'any 2013).
- La producció mundial de biodièsel en 2012 va aconseguir un nivell de 22.5 mil milions de litres. Els Estats Units són el principal productor, seguit per Argentina, Alemanya, Brasil i França. <<http://www.econlink.com.ar/biocombustibles-inversion-mundial-biocombustibles>>
- Els agrocombustibles contaminen igual que els combustibles fòssils i redueixen les terres destinades a la cultura d'alimentació. <<http://www.bameinfopol.info/PRODUCTION-DE-BIOCOMBUSTIBLES-Les.html?lang=fr>>
- Ja s'estan començant a desenvolupar tecnologies per a convertir la fusta en etanol (amb l'ús d'organismes genèticament modificats), pel que la indústria dels agrocombustibles impulsarà una expansió encara major dels monocultius d'arbres de ràpid creixement, tant en àrees boscoses – augmentant així la desforestació – com sobre sòls de praderia. Tant la desforestació com el canvi en l'ús de sòls de praderia impliquen l'alliberament del carboni allí emmagatzemat. El balanç net de carboni en les àrees destinades a la producció d'agrocombustibles pot ser fins a negatiu, i així s'augmenta la concentració de gasos d'efecte d'hivernacle en l'atmosfera, que és precisament el que es pretenia evitar amb aquest canvi. <http://webs.chasque.net/~rapaluy1/transgenicos/Biocombustible/Amenaza_disfrazada_verde.html>

- Es produeixen 1.600 litres d'oli de palma cada segon en el món, o siga 50.6 milions de tones d'oli de palma per any. Representa ¼ de la producció mundial dels olis vegetals. El 87 % d'aquesta producció ve d'Indonèsia i Malàisia. A Indonèsia, el 90 % dels boscos han desaparegut a causa d'aquest negoci.

Prioritat de bestiar per a carn i llet:

- El consum de carn en els països en desenvolupament s'ha elevat en les últimes dècades en un 5-6 % per any; el consum de llet i productes lactis en un 3-4 %.
- El sector avícola constitueix el sector alimentari de major creixement en el món: aquest sector representava un 13 % de la producció total de carn en els anys 60 del passat segle i actualment representa un 28 %.
<http://webworld.unesco.org/water/wwap/facts_figures/asegurar_suministro_alimentos.shtml>
- Segons la FAO, es consumeix més de 9.075 quilos de carn cada segon en el món, o siga 300 milions de tones en 2013.
- En els països desenvolupats, es consumeix 76 kg/persona a l'any de carn davant de la mitjana mundial de 43 kg/persona a l'any.
- Produïm quasi 9.300 quilos de carn cada segon en el món. Aquesta producció augmentarà fins a un 50 % fins a 2020. La producció d'1 kg de carn de cap necessita entre 7 a 10 kg de vegetals. <<http://www.planetoscope.com/elevage-viande/302-production-mondiale-de-viande.html>>.
- Més de 770 milions de tones de llet i de productes lleters han sigut produïts en 2012 en el món. Segons la FAO, el consum de llet per any i per habitant és de 234 kg/persona en els països desenvolupats davant de 69 kg/persona en els països en desenvolupament.